

Temarapport Covid-19 – antibiotika Till och med kvartal 2, 2020

Sammanfattning

Antibiotikaanvändningen i VGR under första hälften av 2020 präglades av covid-19 pandemin. Stora omställningar i vårdens organisation och innehåll påverkade antibiotikaval och antibiotikamängd. Pandemin och dess konsekvenser inom såväl primärvård som sjukhus medförde en stor nedgång i antal vårdkontakter/vårdtillfällen.

Samtidigt som färre antal personer sökt sjukvård har troligen en reell minskning av antal luftvägsinfektioner skett. Detta skulle då förklaras med vidtagna smittskyddsåtgärder samt en högre medvetenhet om handhygien, host- och nysetikett samt fysisk distansering.

Primärvård

Förskrivningen av antibiotikarecept har minskat kraftigt under kvartal 2 2020 från såväl vårdcentraler som jourcentraler utan en motsvarande ökning från digital förskrivning. Det är framförallt förskrivningen av luftvägsantibiotika, särskilt PcV som minskat, även om minskning ses även för andra substanser. Förskrivningen minskar till alla åldersgrupper men mest till yngre barn.

Sjukhusvård

Beställning av antibiotika på sjukhus ökade kraftigt under mars månad, och även april för en del substanser, för att följas av minskning under våren och sommaren. I början av pandemin fanns det en osäkerhet om frekvensen av bakteriella infektioner hos covid-19 patienter, vilket medförde en omfattande antibiotikabehandling. Sedermera har erfarenhet och studiestöd att så kallade co-infektioner hos covid-19-patienter inte är vanligt förekommande tillkommit. Utmärkande är också påtagliga variationer i beställning av vissa specifika substanser, som till exempel azitromycin. Detta har skett på grund av nationella/internationella dåligt underbyggda rekommendationer, som senare har reviderats.

Antibiotikavalet har förändrats med skiftning mot framförallt cefalosporiner och minskad användning av penicillin V/G. Detta är särskilt påtagligt vid behandling mot pneumoni och särdeles på Sahlgrenska Universitetssjukhuset. I ett nationellt perspektiv har antibiotikaanvändningen på sjukhus i VGR följt samma mönster som Sverige i stort, dock använder VGR mindre cefalosporiner och mer penicillin V/G.

Antibiotika på recept Västra Götaland

Antibiotikarecept per 1000 invånare och år i Västra Götaland

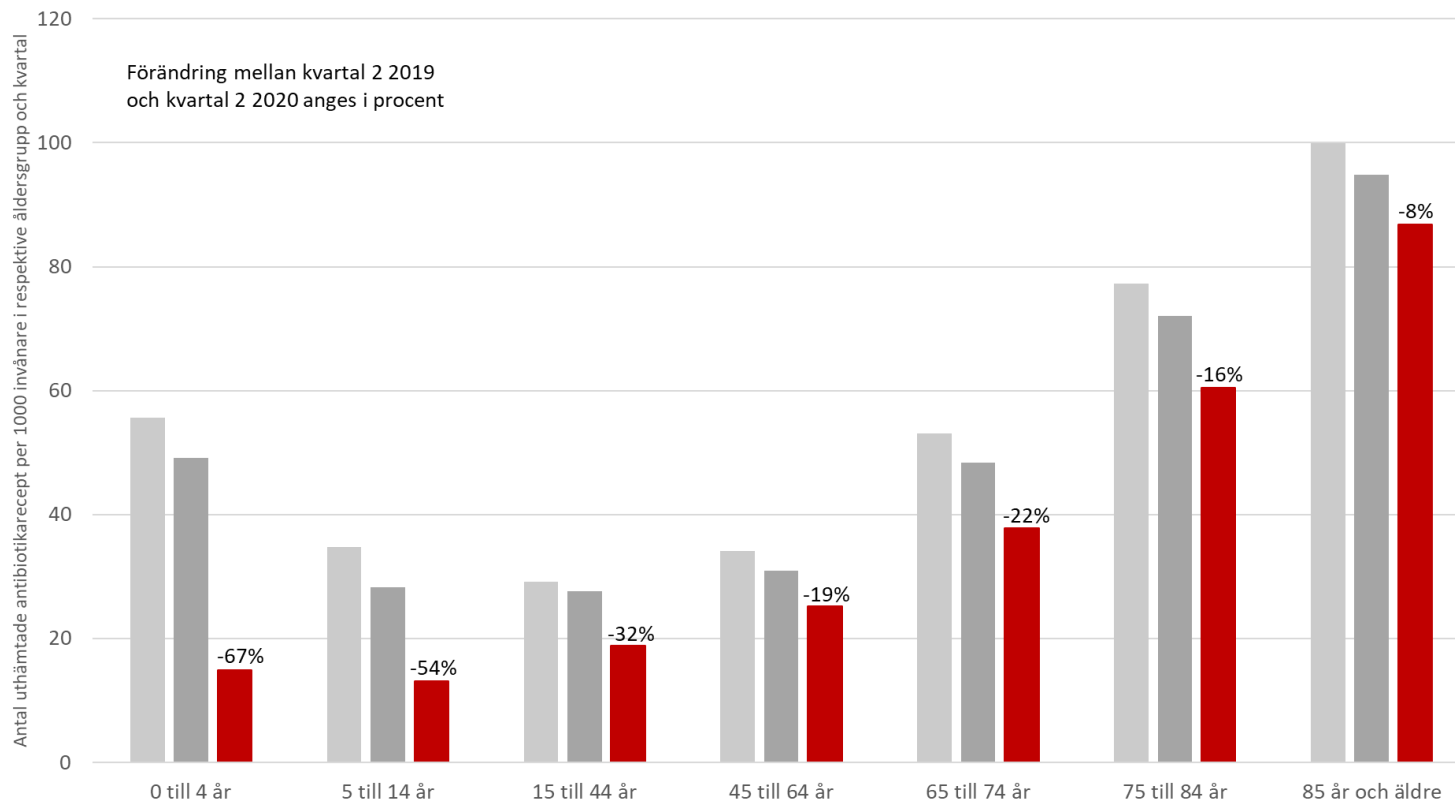
Förskrivet av:	juli 2018 - juni 2019	juli 2019 - juni 2020
Närhälsan	73,7	67,3
Privata VC	57,1	51,1
Övrigt Vårdval VGPV (jourcentraler)	31,5	24,0
Vårdval VGPV (vårdcentraler och jourcentraler)	162,4	142,3
Sahlgrenska Universitetssjukhuset	26,4	24,6
Skaraborgs Sjukhus	10,3	10,0
NU-sjukvården	9,4	8,7
Södra Älvsborgs Sjukhus	8,6	8,0
Sjukhusen i väster	5,1	4,9
Sjukhus VGR	59,8	56,3
Folktandvården	7,7	7,8
Privat tandvård	7,8	7,5
Tandvård VGR	15,5	15,2
Övriga VGR	22,7	21,1
Övriga riket	16,2	18,2
Totalsumma antal recept per 1000 invånare i VGR	276,6	253,1

Utfallet kan skilja något för samma tidsperiod mot utfall i tabeller publicerade i tidigare rapporter då utfallet påverkas av tid för datauttag och strukturella förändringar såsom stängning av enheter.

Antal uthämtade antibiotikarecept (ATC: J01 exklusive metenamin) per 1000 invånare i respektive åldersgrupp och kvartal

Utfärdade av enheter inom vårdvalet i VG (vårdcentraler och jourcentraler) till patienter fokbokförda i Västra Götaland

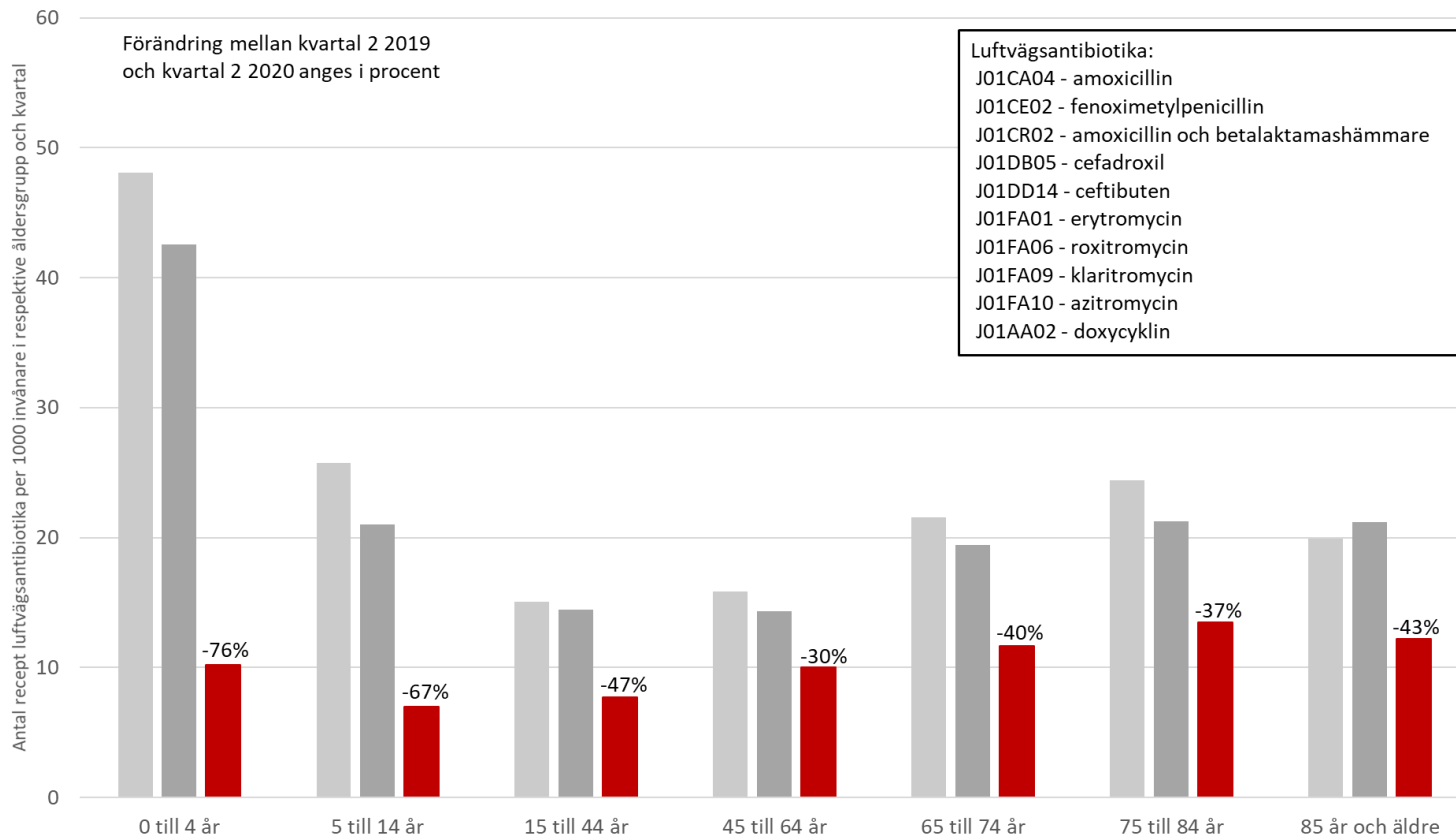
■ 2018 - Kvartal 2 ■ 2019 - Kvartal 2 ■ 2020 - Kvartal 2

Antal uthämtade recept luftvägsantibiotika per 1000 invånare i respektive åldersgrupp och kvartal

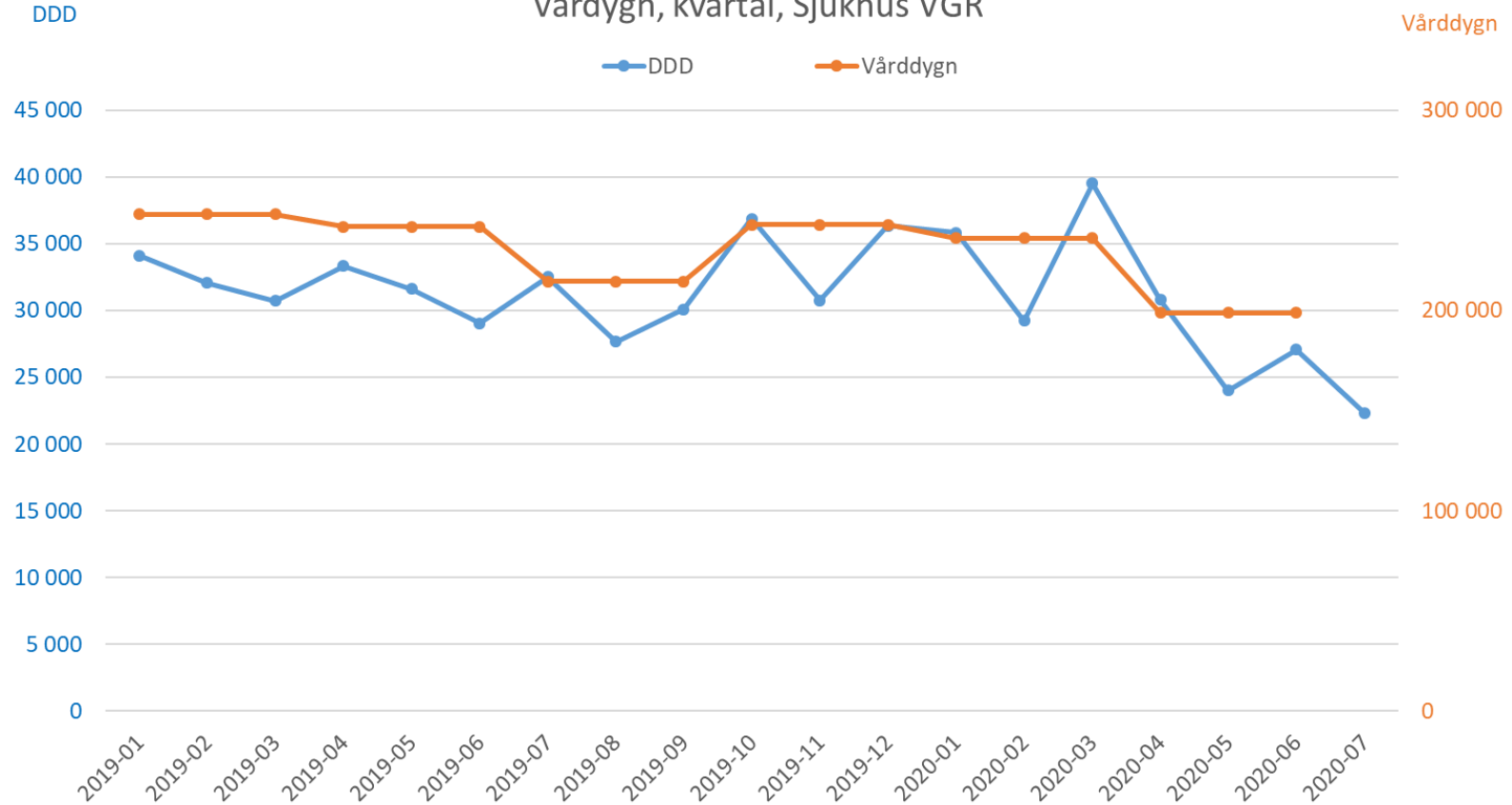
Utfärdade av enheter inom vårdvalet i VG (vårdcentraler och jourcentraler) till patienter fokbokförda i Västra Götaland

■ 2018 - Kvartal 2 ■ 2019 - Kvartal 2 ■ 2020 - Kvartal 2

Antibiotika på rekvisition samt antibiotikaordinationer Västra Götaland

Parenterala antibiotika, Rekvisition, DDD
Månadsvis, Sjukhus VGR
samt
Vårdygn, kvartal, Sjukhus VGR

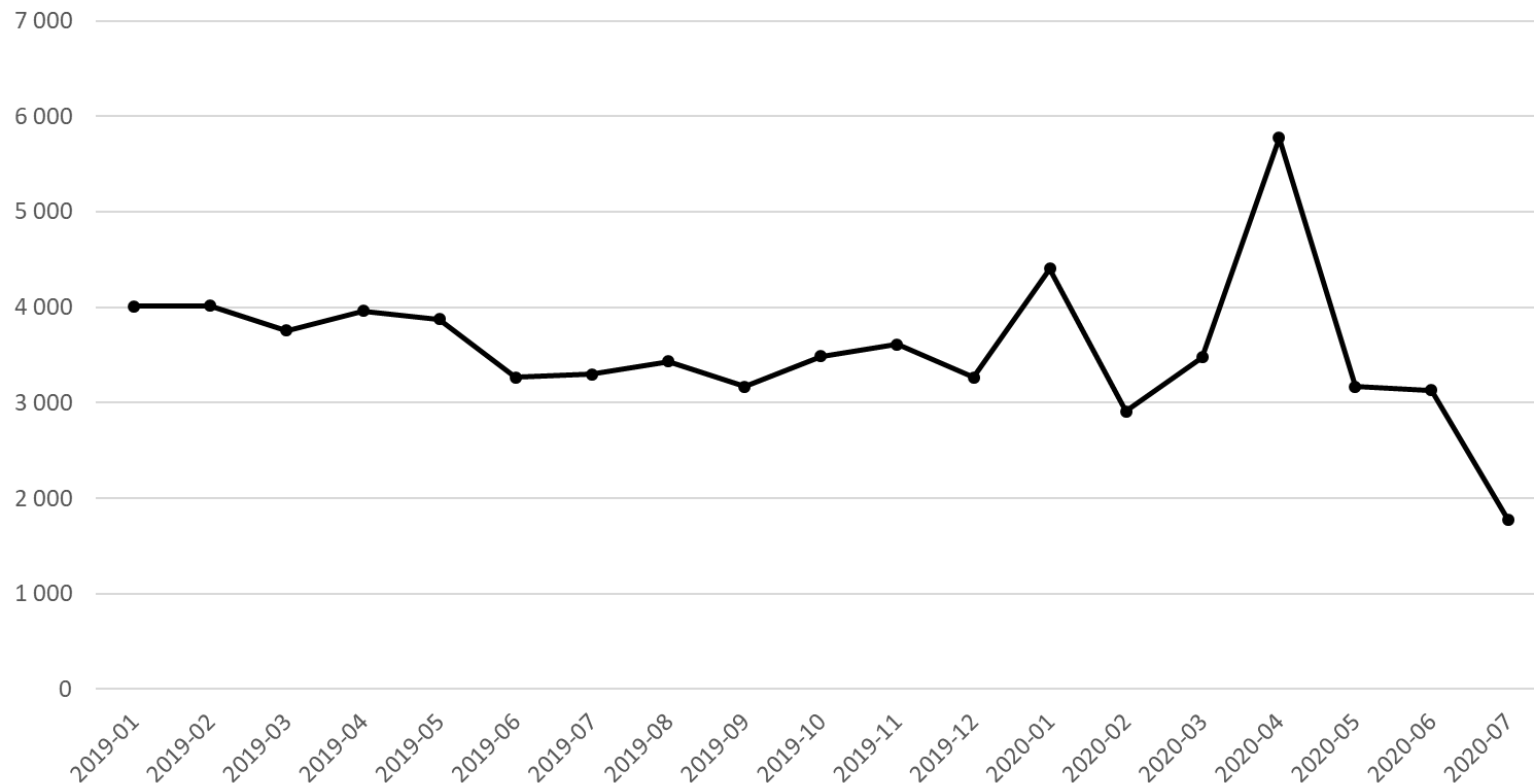
Parenterala antibiotika, Cefalosporiner

(cefuroxim, cefotaxim, ceftazidim och ceftriaxon)

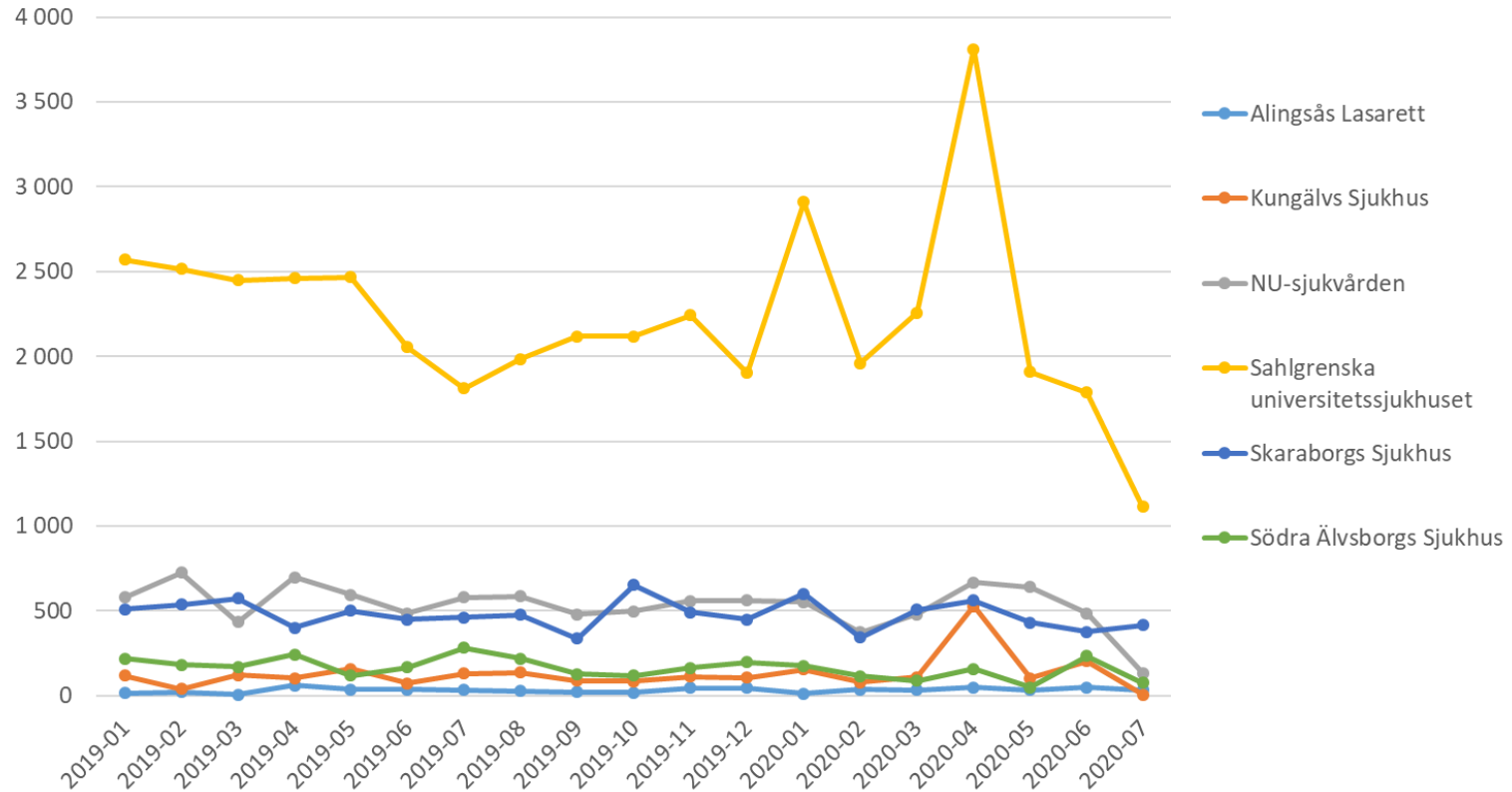
Rekvisition, DDD

Månadsvis

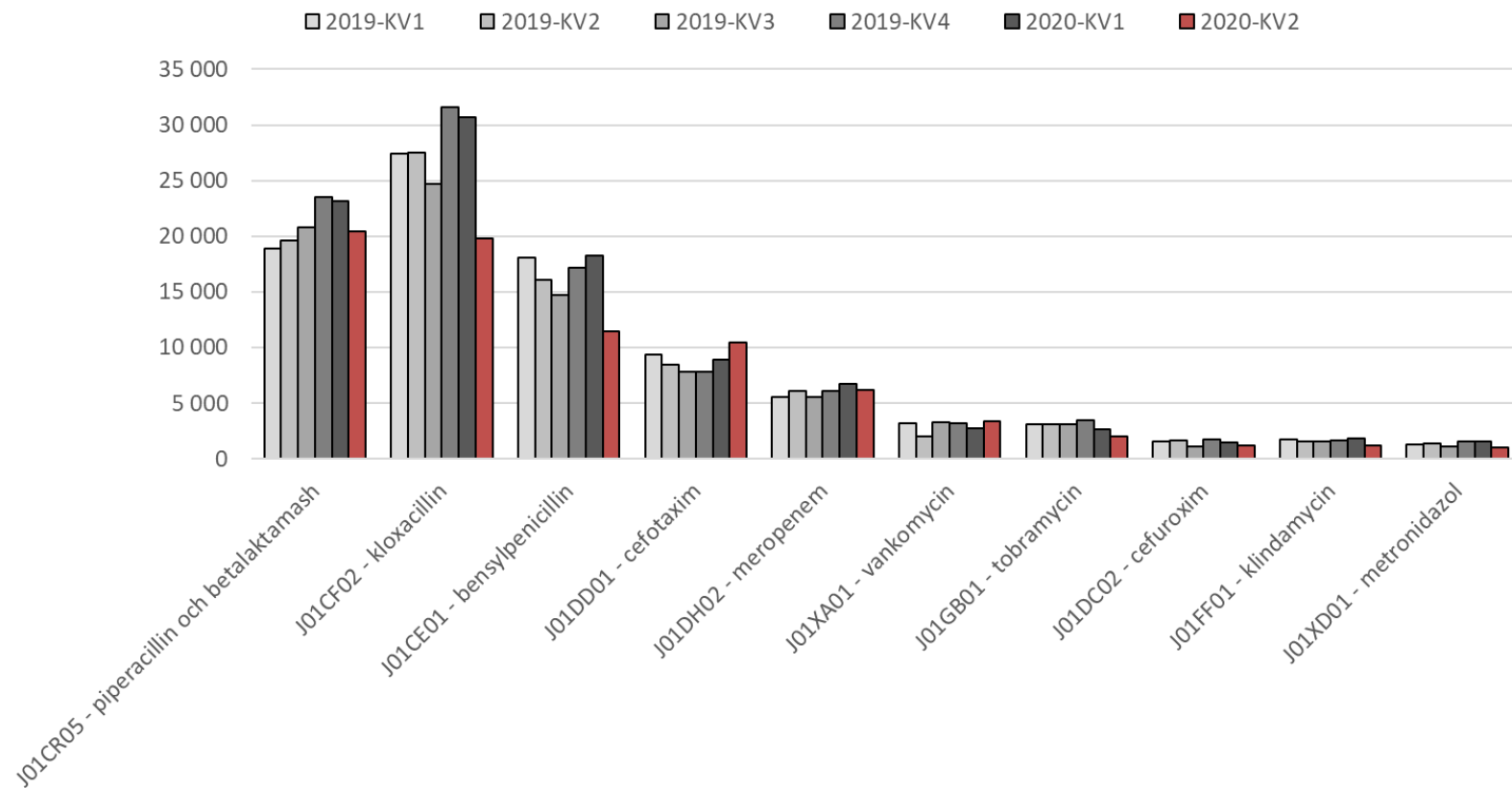
Sjukhus VGR

Parenterala antibiotika, Cefalosporiner
(cefuroxim, cefotaxim, ceftazidim och ceftriaxon)
Rekvisition, DDD
Månadsvis

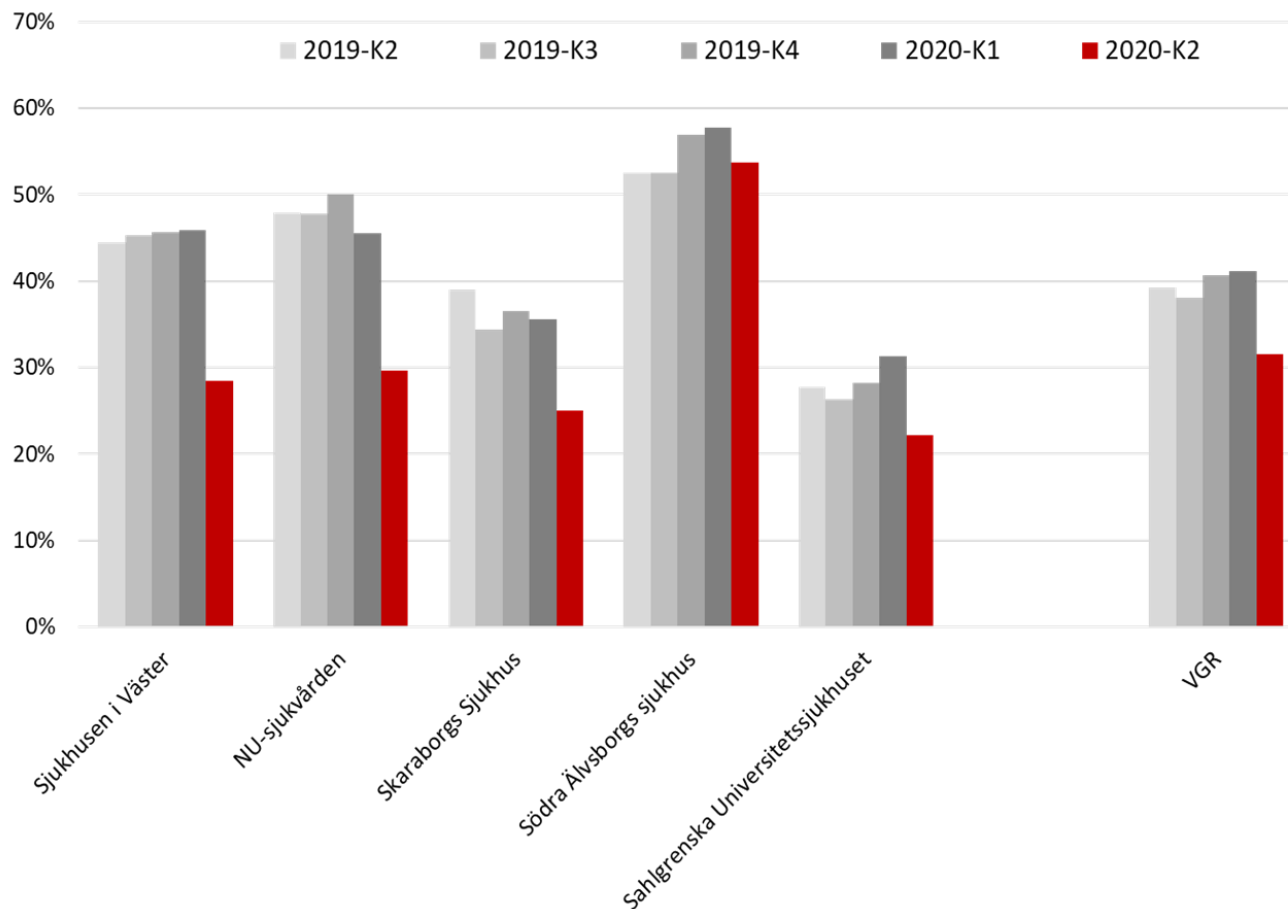

Strama Västra
Götaland
Samverkan mot antibiotikaresistens

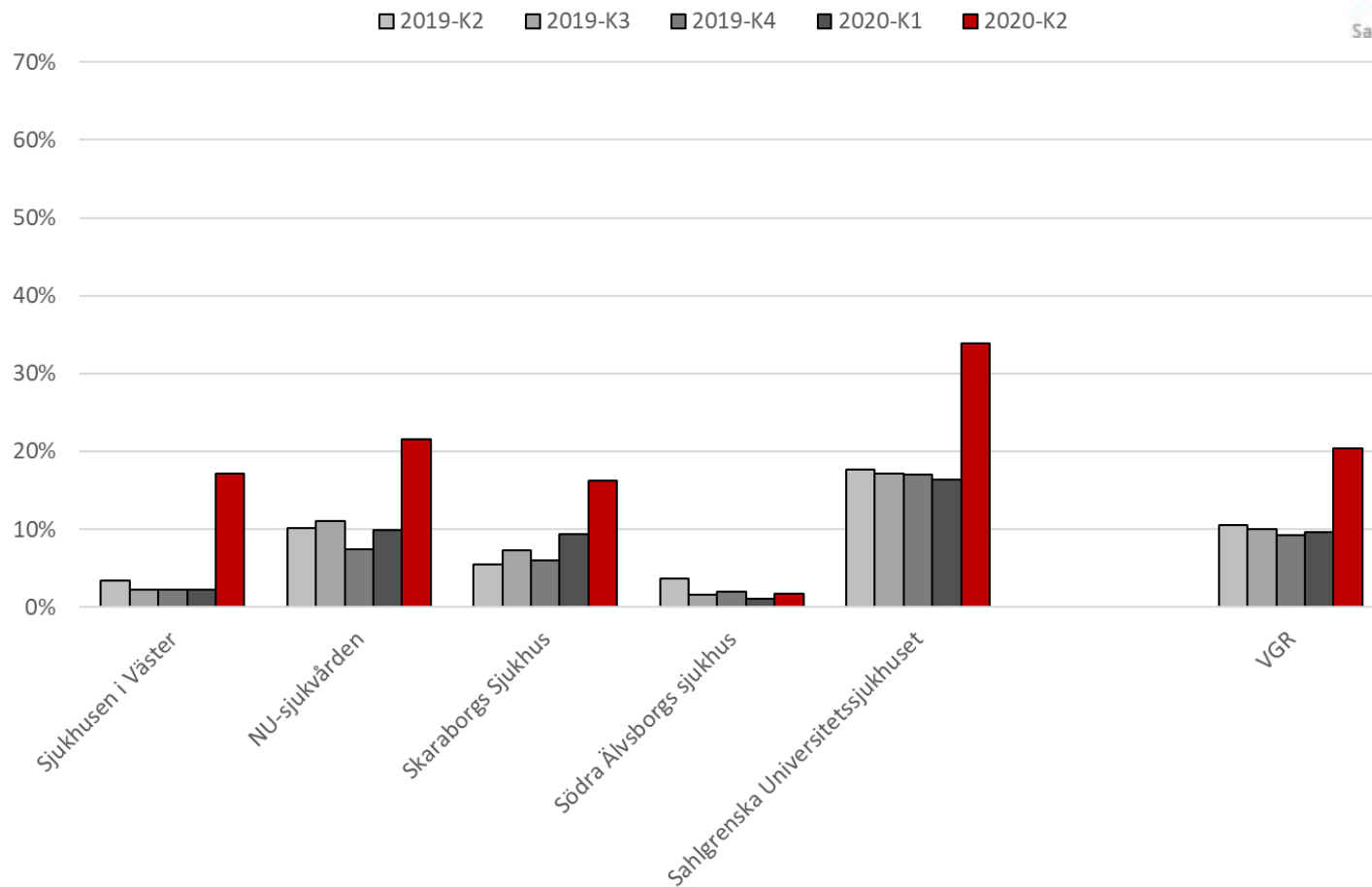

Andel av samhällsförvärvade pneumonier som initialt behandlas med penicillin (PcV/PcG)

Mål 2020 > 55%

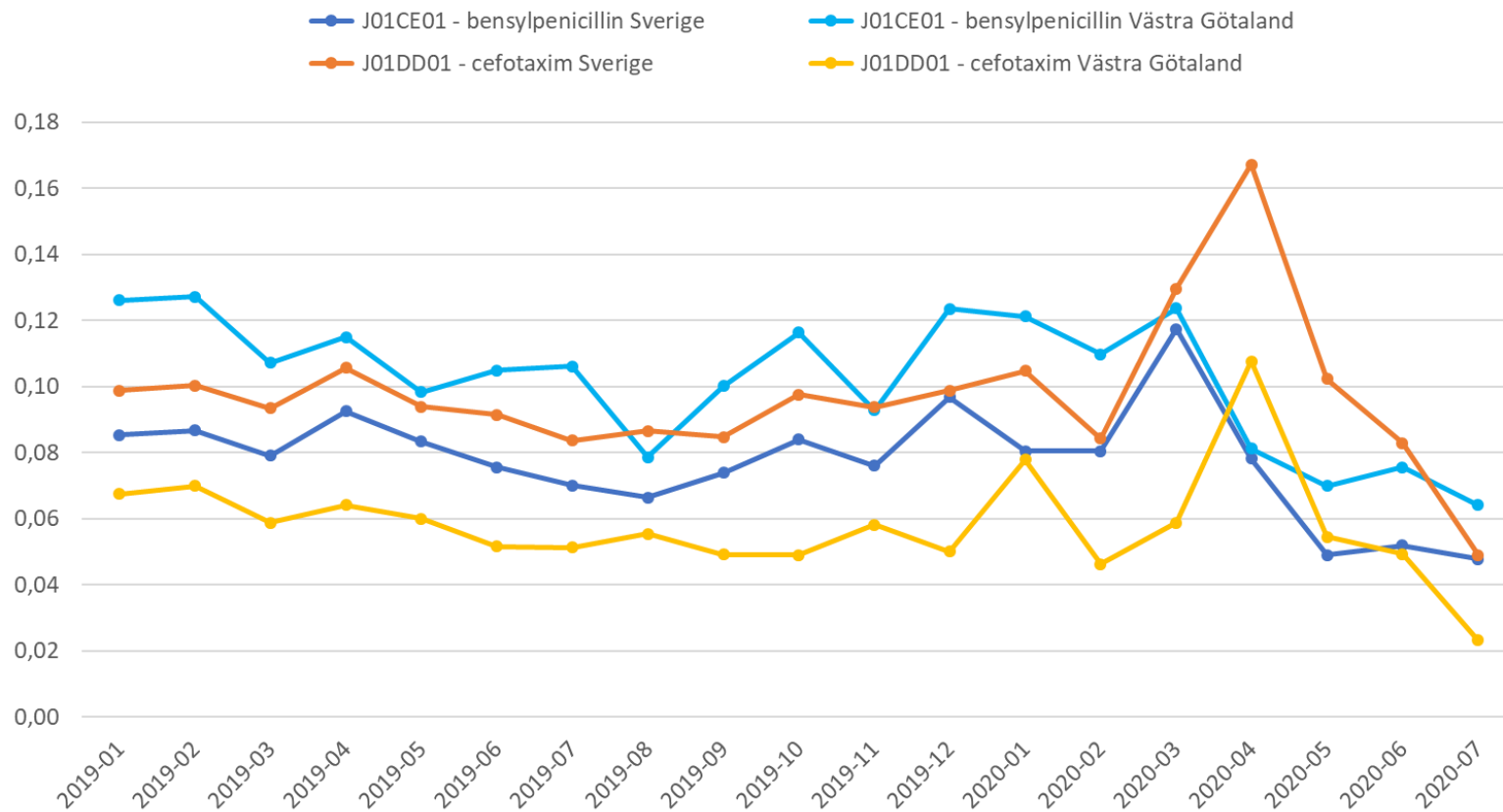

Andel av samhällsförvärvade pneumonier som initialt behandlas med cefalosporiner (cefuroxim, cefotaxim, ceftazidim och ceftriaxon)

Antibiotika på rekvisition Sverige och Västra Götaland

Cefotaxim och Bensylpenicillin på rekvisition i Sverige och Västra Götaland
DDD/1000 invånare och dag
januari 2017 - juni 2020

Azitromycin, rekvisition i Sverige och Västra Götaland DDD/1000 invånare och dag januari 2019 - juli 2020

